

Białystok, .25.02. 2020 r.

Uzasadnienie
uchwały w sprawie nadania dr n. med. Beacie Zalewskiej-Szajda
stopnia doktora habilitowanego nauk medycznych i nauk o zdrowiu
w dyscyplinie nauki medyczne

Na podstawie art. 18 a, ust. 5 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2003 r., Nr 65, poz. 595, z późn. zm.), Komisja habilitacyjna powołana przez Centralną Komisję do Spraw Stopni i Tytułów w składzie:

Przewodniczący:	prof. dr hab. Ryszard Grenda
Sekretarz:	prof. dr hab. Włodzimierz Łuczyński
Recenzenci:	prof. dr hab. Barbara Głowińska-Olszewska prof. dr hab. Jacek Imiela prof. dr hab. Jan Kanty Kulpa
Członkowie:	prof. dr hab. Wojciech Dębek prof. dr hab. Andrzej Wiczorek

zapoznała się z dokumentacją oraz nadesłanymi recenzjami oceniającymi dorobek naukowy, dydaktyczny i organizacyjny oraz cyklem prac stanowiącym osiągnięcie naukowe dr n. med. Beaty Zalewskiej-Szajda.

Oceny wszystkich Recenzentów potwierdzają dużą wartość przedstawionego dorobku naukowego, w tym osiągnięcia naukowego prezentującego cykl prac zatytułowany „*Egzoglikozydazy lizosomalne w moczu dzieci i młodzieży*” oraz dojrzałość naukową dr n. med. Beaty Zalewskiej-Szajda, pozytywnie opiniując jej kandydaturę do stopnia doktora habilitowanego.

Komisja ustaliła co następuje:

I. Dane biograficzne i informacje ogólne o habilitantce

Dr n. med. Beata Zalewska-Szajda ukończyła studia na Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej w Białymstoku (obecnie Uniwersytet Medyczny w Białymstoku) w 1994 roku. W 2009

roku uzyskała stopień doktora nauk medycznych na podstawie rozprawy doktorskiej pod tytułem: *"Obraz ultrasonograficzny ślinianek a aktywność egzoglikozydaz lizosomalnych w ślinie dzieci z cukrzycą typu 1"*. Specjalizację I^o w dziedzinie rentgenodiagnostyki uzyskała w 2000 roku, a specjalizację II° w dziedzinie radiologii i diagnostyki obrazowej w 2003 roku. Dr n. med. Beata Zalewska-Szajda od początku swojej pracy zawodowej związana jest z Zakładem Diagnostyki Obrazowej Uniwersyteckiego Dziecięcego Szpitala Klinicznego Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku (etat szpitalny), gdzie od 2003 roku jest zatrudniona na etacie starszego asystenta.

II. Ocena dorobku naukowo-badawczego

Dorobek naukowy dr n. med. Beaty Zalewskiej-Szajda obejmuje 40 oryginalnych prac eksperymentalnych, 7 prac poglądowych, 1 pracę kazuistyczną, 1 rozdział w podręczniku międzynarodowym i 4 rozdziały w podręcznikach krajowych, 1 pracę opublikowaną w suplemencie czasopisma oraz 31 komunikatów opublikowanych w materiałach międzynarodowych, krajowych zjazdów i sympozjów naukowych. Łączny IF wynosi 33,237, a liczba punktów MNiSW 573. Prace z jej współautorstwem cytowane były 118 razy, H-index 8 (baza Web of Science).

III. Ocena osiągnięcia naukowego określonego w art.16 ust.2 Ustawy z 14 marca 2003, o stopniach naukowych i tytule naukowym, Dz. U. z 2017 r. poz. 1789.

Na osiągnięcie naukowe, zgodnie z art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych, składa się cykl pięciu prac oryginalnych i jedna praca poglądowa, pod wspólnym tytułem: *„Egzoglikozydazy lizosomalne w moczu dzieci i młodzieży”*. Łączny IF cyklu prac wchodzących w skład szczególnego osiągnięcia naukowego wynosi 10,695, a liczba punktów MNiSW 120.

Dr n. med. Beata Zalewska-Szajda w czterech pracach jest pierwszym, a w dwóch pracach cyklu drugim autorem. Jej wkład w powstanie tych publikacji był dominujący, co zostało potwierdzone pisemnymi oświadczeniami wszystkich współautorów.

Prof. dr hab. Barbara Głowińska-Olszewska w swojej opinii z uznaniem stwierdza, że wyniki badań dr n. med. Beaty Zalewskiej-Szajda stanowią oryginalny i znaczący wkład w rozwój współczesnej wiedzy na temat znaczenia egzoglikozydaz lizosomalnych w moczu u dzieci. Problematyka pracy habilitacyjnej jako całości ma ważne znaczenie naukowe i praktyczne. W ocenie prof. Barbary Głowińskiej-Olszewskiej tematyka badawcza, a także komplementarność poszczególnych prac wchodzących w skład osiągnięcia świadczy o naukowej dojrzałości Habilitantki. Prace będące szczególnym osiągnięciem naukowym Habilitantki mają dużą wartość poznawczą z elementami nowatorskimi spełniającymi wymagania stawiane osiągnięciu naukowemu na stopień doktora habilitowanego. Prof. Barbara Głowińska-Olszewska podkreśla, że wszystkie

wyniki omawianego cyklu prac były wcześniej opublikowane, a zatem i recenzowane przez międzynarodowe zespoły eksperckie, co zdaniem prof. Barbary Głowińskiej-Olszewskiej znacząco podnosi ocenę merytoryczną prac. Osiągnięcie naukowe przedstawione jako praca habilitacyjna prof. Barbara Głowińska-Olszewska oceniła wysoko.

Prof. dr hab. Jacek Imiela w podsumowaniu osiągnięcia naukowego dr n. med. Beaty Zalewskiej-Szajda stwierdza, że oznaczenie egzoglikozydaz lizosomalnych jest prostą metodą diagnostyczną, tanią i łatwą do wykonania. Oznaczenie egzoglikozydaz lizosomalnych pozwala na wczesne wykrycie zaburzenia funkcji czynności nerek, szczególnie cewek nerkowych, pokazuje narastający stopień uszkodzenia nerek. Zdaniem prof. dr hab. Jacka Imieli oznaczenie egzoglikozydaz lizosomalnych, jako czułych markerów powinno być częściej stosowane w diagnostyce uszkodzenia nerek zarówno u dzieci, jaki u dorosłych. Prof. Jacek Imiela zwraca uwagę na to, że wczesne rozpoznanie patologii nerkowej umożliwi bardziej skuteczne leczenie.

Prof. dr hab. Jan Kanty Kulpa stwierdza, że Habilitantka w cyklu prac, które stanowią osiągnięcie naukowe pt. „Egzoglikozydazy lizosomalne w moczu dzieci i młodzieży” w sposób bardzo metodyczny, wysoce konsekwentny i wnikliwy prezentuje wyniki badań nad zależnością pomiędzy aktywnością egzoglikozydaz lizosomalnych w moczu oraz ciśnieniem krwi w grupach dzieci i młodzieży z łagodnym nadciśnieniem tętniczym i młodzieńczym nadciśnieniem granicznym, z upośledzoną funkcją cewek nerkowych z podmiędnickowym zwężeniem moczowodu oraz z uszkodzeniem cewek nerkowych, wynikającym z wrodzonego lub nabytego braku nerek.

IV Ocena pozostałych osiągnięć naukowo-badawczych.

Prof. dr hab. Barbara Głowińska-Olszewska oceniając osiągnięcia naukowe dr n. med. Beaty Zalewskiej-Szajda zaznaczyła, że zarówno ilość jak i jakość prac stanowiących dorobek naukowy jest znaczący dla aktywnie praktykującego lekarza diagnosty i wystarczający do ubiegania się o stopień doktora habilitowanego. Istotnym osiągnięciem w dorobku naukowym dr n. med. Beaty Zalewskiej-Szajda zdaniem prof. dr hab. Barbary Głowińskiej-Olszewskiej jest umiejętność łączenia pracy klinicznej z badaniami naukowymi oraz praktyczne wykorzystanie wyników badań naukowych. Liczne osiągnięcia naukowe wskazują na duże zaangażowanie, wyjątkową pracowitość oraz sprawność badawczą Habilitantki. Prof. dr hab. Barbara Głowińska-Olszewska stwierdza, że dr n. med, Beata Zalewska-Szajda jest doskonale wykształconym radiologiem praktykiem, o dużym doświadczeniu naukowym i zawodowym, zdobytym nie tylko w ośrodku macierzystym, ale również podczas licznych szkoleń.

Prof. dr hab. Jacek Imiela stwierdza, że działalność naukowa dr n. med. Beaty Zalewskiej-Szajda jest wielokierunkowa. Obejmuje prace oryginalne, poglądowe i kazuistyczne publikowane

w wielu czasopismach naukowych. Prace te prof. dr hab. Jacek Imiela dzieli na dotyczące degradacji tkanek w chorobie nowotworowej, wpływu alkoholu etylowego na biosyntezę i degradację glikokoniugatów oraz badające aktywność egzoglikozydaz lizosomalnych w tkankach i płynach ustrojowych pacjentów poddanych żywieniu pozaustrojowemu, z polipami nosa lub boreliozą.

Prof. dr hab. Jan Kanty Kulpa w swojej opinii pisze, że z uznaniem odnosi się do dorobku naukowego oraz zbioru 6 publikacji, stanowiących “osiągnięcie naukowe” – rozprawę habilitacyjną pt.: Egzoglikozydazy lizosomalne w moczu dzieci i młodzieży”. Dorobek dr n. med Beaty Zalewskiej-Szajda w znacznej mierze dotyczy problemów związanych z udziałem kwaśnych lizosomalnych proteaz i glikozydaz w procesach degradacji łańcuchów glikokoniugatów, a zwłaszcza egzoglikozydaz.

V. Ocena dorobku dydaktyczno-organizacyjnego

Recenzenci wyrażają opinię, że dr n. med. Beata Zalewska-Szajda jest doświadczonym pracownikiem dydaktycznym. W Zakładzie Radiologii Dziecięcej Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku prowadziła ćwiczenia, seminaria i wykłady z diagnostyki obrazowej i anatomii radiologicznej ze studentami kierunku Elektroradiologia i Fizjoterapia oraz studentami studiów pomostowych kierunku Pielęgniarstwo. W Wyższej Szkole Zawodowej Ochrony Zdrowia Towarzystwa Wiedzy Powszechnej w Łomży prowadziła zajęcia, wykłady i ćwiczenia z nowoczesnych technik diagnostycznych ze studentami Ratownictwa Medycznego. W Wyższej Szkole Agrobiznesu w Łomży prowadzi zajęcia z nowoczesnych technik diagnostycznych ze studentami studiów magisterskich, kierunku Pielęgniarstwo. Była kierownikiem specjalizacji w dziedzinie „Radiologia i Diagnostyka Obrazowa”. Dr n. med. Beata Zalewska-Szajda uczestniczy w pracach komitetów naukowych wielu konferencji. Ponadto uczestniczyła w pracach organizacyjnych kongresów radiologicznych, Sympozjum Medycyny Ratunkowej Wieku Dziecięcego, międzynarodowych konferencjach dotyczących profilaktyki chorób psychicznych i innych. Jest częstym wykładowcą podczas różnych szkoleń, kursów, konferencji i posiedzeń. Współorganizowała Pracownię Densytometrii w Zakładzie Diagnostyki Obrazowej Uniwersyteckiego Dziecięcego Szpitala Klinicznego. Dr n. med. Beata Zalewska-Szajda jest współautorem jednego rozdziału w monografii anglojęzycznej i czterech rozdziałów w trzech monografiach wydanych w języku polskim. Wielokrotnie otrzymywała wyróżnienia i nagrody, w tym nagrody JM Rektora Uniwersytetu medycznego w Białymstoku (indywidualne – 2012, 2013, 2014 oraz zespołowe – 2009/2010, 2011/2012). Odznaczona została w 2014 r. Medalem Komisji Edukacji Narodowej przez Ministra Edukacji Narodowej. Dr n. med. Beata Zalewska-Szajda jest członkiem Polskiego Towarzystwa Radiologicznego.

VI. Wniosek końcowy

W podsumowaniu oceny osiągnięcia naukowego, dorobku naukowego oraz działalności dydaktycznej i organizacyjnej prof. dr hab. Barbara Głowińska-Olszewska pisze, że z analizy całokształtu działalności badawczej, naukowej, dydaktycznej, organizacyjnej i popularyzacyjnej oraz umiejętności współpracy interdyscyplinarnej, wynika, że dorobek naukowy dr n. med. Beaty Zalewskiej-Szajda jest znaczący oraz wartościowy merytorycznie, dynamicznie rozwijany i systematycznie ukierunkowywany. Dorobek naukowy dr n. med. Beaty Zalewskiej-Szajda ma dużą wartość poznawczą i może być przykładem bezpośredniego odniesienia osiągnięć badawczych do praktyki klinicznej. Prof. dr hab. Barbara Głowińska-Olszewska stwierdza, że dorobek habilitantki jest oryginalny i ma wszystkie cechy osiągnięć nowatorskich. Zdaniem prof. dr hab. Jacka Imieli dobry poziom prac dr n. med. Beaty Zalewskiej-Szajda, stanowiących oceniane osiągnięcie naukowe oraz znaczący dorobek naukowy jak również inne elementy działalności naukowej, organizacyjnej i dydaktycznej jest podstawą do stwierdzenia, że spełnia ona w zupełności kryteria ustawy o stopniach naukowych oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuk. Prof. dr hab. Jacek Imiela twierdzi, że na szczególne podkreślenie zasługuje umiejętność połączenia przez Habilitantkę klinicznej działalności radiologicznej z doświadczalną działalnością naukową. Osiągnięcie dr n. med. Beaty Zaleskiej-Szajda ma nowatorskie implikacje praktyczne, a dorobek naukowy świadczy o ugruntowanym i spójnym warsztacie naukowym. Podobnego zdania jest prof. dr hab. Jan Kanty Kulpa, który w wnioskach końcowych pisze, że dr n. med. Beata Zalewska-Szajda, pomimo, że w większości przypadków pracowała i pracuje na etacie szpitalnym jest doświadczonym pracownikiem naukowo-dydaktycznym. W rozwoju naukowym reprezentuje ona określony i konsekwentny kierunek badawczy i równocześnie dobrej klasy umiejętności warsztatu badawczego oraz opracowania wyników badań. Tematyka przedstawionych przez Habilitantkę prac wskazuje zdaniem prof. dr hab. Jana Kantego Kulpy na zdolność współpracy w interdyscyplinarnych zespołach badawczych.

Podsumowując aktywność badawczą, wskazane osiągnięcie naukowe, oraz pracę dydaktyczną i organizacyjną, wszyscy Recenzenci wnioskowali do Rady Wydziału Lekarskiego z Oddziałem Stomatologii i Oddziałem Nauczania w Języku Angielskim Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku o dopuszczenie Kandydatki do dalszych etapów postępowania habilitacyjnego.

Na podstawie przedstawionych recenzji, opinii członków Komisji, autoreferatu, opisu osiągnięć naukowych oraz pozytywnego wyniku głosowania członków Komisji Habilitacyjnej stwierdzamy, że osiągnięcia dr n. med. Beaty Zalewskiej-Szajda spełniają kryteria określone w art. 16 Ustawy z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki Dz. U. z 2017 r. poz. 1789) do uzyskania stopnia doktora habilitowanego

nauk medycznych i nauk o zdrowiu.

Podsumowując swoją opinię Komisja podkreśla pozytywną ocenę dorobku naukowego oraz działalności dydaktyczno-organizacyjnej Kandydatki. W związku z powyższym Komisja zwraca się do Senatu Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku o nadanie dr n. med. Beacie Zalewskiej-Szajda stopnia doktora habilitowanego nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki medyczne.

Przewodniczący Komisji

KIEROWNIK
Kliniki Nefrologii, Transplantacji Nerek
i Nadciśnienia Tętniczego
prof. dr hab. n. med. Ryszard Grenda

prof. dr hab. Ryszard Grenda

Sekretarz Komisji

KIEROWNIK
Zakładu Symulacji Medycznych
prof. dr hab. n. med. Włodzimierz Łuczyński

prof. dr hab. Włodzimierz Łuczyński